

Høringssvar

25. marts 2007/PBC

Undervisningsministeriet
Departementet
Att. Svend E. Gertz

Reference : Høringssvar vedrørende lov om uddannelse for unge med særlige behov.

BKF takker for muligheden for at udtale sig til ovenstående lovforslag.

BKF finder det glædeligt, at der nu etableres uddannelses- og træningstilbud for unge indenfor den i lovforslaget beskrevne målgruppe.

Vi finder det hensigtsmæssigt, at der etableres et 3-årigt, fleksibelt uddannelsesforløb, som "ikke blot skal være en videreførelse af undervisningen i folkeskolen" (bemærkninger til lovforslaget 3.1).

BKF er enig i, at der etableres et op til 12 ugers afklaringsforløb, selvom det for de fleste kan gøres meget kortere, da det forudsættes at der i folkeskolen er arbejdet grundigt med uddannelsesbog og uddannelsesplan. Således danner uddannelsesplanen grundlaget for den individuelle undervisningsplan fra 7. klasse. Samtidig er det afgørende, at Ungdommens Uddannelsesvejledning, som nævnt i § 4 stk. 3, sikrer en fortløbende justering af uddannelsesplanen, hvilket kræver en øget vejledningsindsats fra UU med involvering af den unge og mange aktører i det 3-årige uddannelsesforløb.

Det er desuden vigtigt, at uddannelsen afsluttes med et afgangsbrev for de opnåede færdigheder og kompetencer. (Bemærkningerne § 3.1.). Det har vist sig som en god adgang til ansættelse i fleksjob i de forsøgsordninger, der hidtil er gennemført på området, at den funktionsuddannelse der er etableret, har et sådant uddannelsesbevis.

BKF finder det tilfredsstillende, at der lægges op til forsøgs- og udviklingsarbejde (§ 11).

Øvrige bemærkninger

I § 1 stk. 2 bør "en anden ungdomsuddannelse" præciseres som "en fuldt kompetencegivende ungdomsuddannelse", idet det 3-årige uddannelsesforløb kan indeholde delelementer/ funktioner fra de ordinære kompetencegivende ungdomsuddannelser.

Uddannelsestilbuddet bør tilbydes til alle unge mennesker, hvor det giver mening, - uanset funktionsniveau (§ 3). Ved lignende tilsvarende eksisterende uddannelsesordninger har disse ført til, at deltagerne har fået større kommunikative kompetencer (alternativ kommunikation), bedre sociale færdigheder og en identitet som unge.

Langt de fleste unge i målgruppen, kan uanset funktionsniveau have forudsætninger for at følge en uddannelse med udbytte, når der i uddannelsens tilrettelæggelse er mulighed for hensyntagen til den enkelte unges funktionsniveau.

Det er vigtigt at holde fast i, at målgruppen er unge, som ikke har mulighed for at gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse med specialpædagogisk støtte, og som har forudsætninger for at kunne følge den nye 3-årige ungdomsuddannelse med udbytte. Specielt den sidste afgrænsning af målgruppen kan give anledning til en vis usikkerhed og betænkelighed, som enten kalder på en præcisering af målgruppen eller et i loven fastsat krav om en særlig evaluering af gruppen omfang, behov og sammensætning med efterfølgende justering af dimensioneringen af uddannelsen.

Der kan ifølge lovforslaget indgå elementer, der leveres af daghøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, højskoler, produktionsskoler, erhvervsskoler, værksteder og andre institutioner. (§ 4 stk. 2). BKF skal foreslå, at den kommunale ungdomsskole også får mulighed for at udbyde uddannelsen eller dele heraf. Her er et ungdomsmiljø, undervisningserfaring og fleksibilitet, som kan understøtte "den unges evne til at indgå i sociale sammenhænge og til at få et selvstændigt og aktivt fritidsliv" samt "udvikling af kompetencer til brug i uddannelses- og/ eller beskæftigelsessituationer". (§ 5 stk.2).

BKF finder det ikke hensigtsmæssigt, at afgørelser om ungdomsuddannelse kan indbringes for Klagenævnet for Vidtgående specialundervisning (§ 12 stk.2), idet Klagenævnet arbejder inden for Folkeskolelovens § 20 stk. 1 og 2, hvorimod ungdomsuddannelserne etableres efter lovgivningen for Specialundervisning for Voksne.

De økonomiske konsekvenser m.m.

Det kunne med fordel beskrives mere præcist, hvem uddannelsen kommer til at omhandle. Uddannelsen omhandler som beskrevet i § 3 alle, der kan få et udbytte, men hvis afklaringen og den individuelle tilrettelæggelse er lavet godt, så bør alle kunne opnå "at følge uddannelsen med udbytte". Afklaringen af hvem uddannelsen kommer til at omfatte indebærer også en vurdering af hvad udbyttet kan/skal være for unge med svære bevægelseshandicap, multihandicappede unge, unge med autisme, unge med ADHD eller andre psykiske lidelser af mere eller mindre svær grad, samt unge med erhvervet hjerneskade. Denne afklaring er også af stor betydning i forbindelse med den efterfølgende drøftelse af hvilken kompensation kommunerne skal have i forbindelse med indførelsen af "Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov".

I den økonomiske beregning som er vedlagt lovforslaget er der beskrevet, hvor meget amterne hidtil har brugt på området. Disse midler er overført til kommunerne og indgår som et naturligt fratræk i den kommunale udgift, men amternes tilbud har langt fra været på det niveau det nye lovforslag vil medføre. Der er tale om et retskrav og et bestemt timetal pr. år –og samtidig en individuel tilrettelæggelse. Den endelige afklaring af merudgiftens størrelse vil derfor først være klarlagt efterhånden som retskravets virkninger mærkes og i forlængelse af, at de individuelle uddannelsesforløb bliver gennemført. Dette bør der tages højde for i aftalen omkring de økonomiske konsekvenser for kommunerne.

Forslaget er sendt ud med høringsfrist i uge 12 og ikrafttrædelsesdato den 1.august. 2007. Det vil efter BKF's opfattelse være meget usikkert, om det for UU er muligt i de kommende 3 måneder at afholde samråd med den unge og forældrene, indhente udtalelser for andre sagkyndige og derefter etablere fleksible uddannelsesforløb på baggrund af den foreløbige uddannelsesplan og den unges kvalifikationer, modenhed og interesser (§ 3 og 4).

I bemærkninger til lovforslaget er opstillet de økonomiske beregningsmodeller (5). Her forudsættes gennemsnitligt 6 elever pr. hold, hvilket kan bevirke en ringere fleksibilitet for den enkelte uddannelsessøgende. Med de indlagte forudsætninger regnes med et udgiftsniveau på 160.900 kr. inklusiv kørselsudgif-

ter. Det er erfaringen fra kommuner og amter, at kørselsudgifter udgør en stor andel af undervisningsudgifterne i folkeskolen. Det vil kunne forventes at være det samme i et ungdomsuddannelsesforløb. Derfor anses udgiftsniveauet sat for lavt.

Venlig hilsen

Per B. Christensen

Formand for Børne- og Kulturchefforeningen

Yderligere oplysninger : perbc@naestved.dk, tlf. 2169-7188

Undervisningsministeriet

Sendt pr. e-mail til Svend.E.Gertz@uvm.dk

Den 23. marts 2007

Ref.

D.nr.2007/00534-005

Høring over udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Center for Ligebehandling af Handicappede og Det centrale Handicapråd takker for modtagelsen af ovennævnte høringsudkast. Rådet svarer på vegne af centret og egne vegne.

Rådet finder det meget positivt, at unge med særlige behov nu får et retskrav på en ungdomsuddannelse. Rådet har gennem en årrække interesseret sig for at sikre et ungdomsuddannelsesstilbud til unge med særlige behov. Dels drejer det sig om at sikre, at normalt begavede unge med et handicap får lige muligheder i forhold til det ordinære ungdomsuddannelsessystem, dels om at sikre, at også udviklingshæmmede og andre, som ikke kan profitere af det traditionelle ungdomsuddannelsessystem, får et lovfæstet krav på en treårig ungdomsuddannelse efter endt grundskole. Center for Ligebehandling af Handicappede har tidligere dokumenteret, at der i dag er en betydelig variation i tilbuddene til denne gruppe unge. Derfor er det afgørende, at der nu kommer fokus på området.

Rådet mener helt principielt, at ungdomsuddannelsen bør være statslig og ikke kommunal, som det er tilfældet for de øvrige ungdomsuddannelser. Rådet finder desuden, at uddannelsen bør være SU-berettiget, og at der bør indføres SU-handicaptillæg for studerende på ungdomsuddannelsen.

Rådet mener endvidere, at det bør fremgå tydeligt af loven, hvordan det er muligt at modtage specialpædagogisk bistand (SPS), herunder hjælpemidler mv. under uddannelsen og i forbindelse med prøver. Da der er tale om en gruppe af unge med særlige behov for støtte, bør der ikke være nogen tvivl om, at det er muligt at få denne støtte, og det bør være klart, hvem der er ansvarlige for at tildele støtten.

I forhold til indstillingen til ungdomsuddannelsen ønsker rådet at gøre opmærksom på, at det er afgørende, at Ungdommens Uddannelsesvejledning har de rette kompetencer til at indstille unge med særlige behov til ungdomsuddannelsen. Det bør således sikres, at UU-vejlederne får den fornødne uddannelse og viden til at klare opgaven. Vejlederne bør fx have viden om konkrete funktionsnedsættelser og om ungdomsuddannelsens muligheder. Samtidig må de have et indgående kendskab til de forvaltningsretlige regler, så der blandt andet er

sikkerhed for at alle, der får afslag såvel mundtligt som skriftligt, også får den fornødne klagevejledning.

Rådet vil endvidere opfordre til, at der i en eller anden form holdes øje med hvilken gruppe af unge, der får afslag på at starte på uddannelsen. Herved vil man ved den foreslåede evaluering af uddannelsen i 2011/2012 kunne tage stilling til, om der skal ændres på afgrænsningen af målgruppen for uddannelsen. Samtidig bør man have fokus på, om disse personer i praksis formår at klage over afslaget, og man bør løbende overveje, hvordan man kan sikre, at de får den fornødne hjælp hertil.

Med venlig hilsen

Det centrale Handicapråd
Kira Hallberg

"Jane Ryhede" <jr@eva.dk>

26-03-2007 14:35

Til <svend.e.gertz@uvm.dk>

cc

bcc

Emne Sags nr. 111.291.021

Sag nr. 111.291.021 - Overførselsprogram til 2010
Undersøgelser af særlige behov for specialundervisning
af elever med særlige behov 2010-2011

Danmarks Evalueringsinstitut har 16. marts 2007 fra Undervisningsministeriet modtaget Høring over udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov med anmodning om eventuelle bemærkninger.

Danmarks Evalueringsinstitut har ingen bemærkninger til den fremsendte høring.

Katja Munch Thorsen

Områdechef

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA)

Østbanegade 55, 3. sal

2100 København Ø

Telefon: 3555 0101

Direkte: 3525 4639

Fax: 3555 1011

Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

København den 30. marts 2007
J.nr. 2007/5850/0001*ABC/HOF/ak

Svend. E. Gertz@uvm.dk

Høring over udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Danmarks Lærerforening finder det særdeles positivt, at unge med særligt behov får et retskrav på en ungdomsuddannelse med et grundlæggende godt og fornuftigt indhold. Den brede formulering af målgruppen sikrer mulighed for at kunne rumme hele elevgruppen. Det fremgår imidlertid af bemærkningerne til § 3, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om, hvorvidt den unge har forudsætninger for at følge ungdomsuddannelsen med udbytte. Hvis denne formulering læses alene uden sammenhæng med lovens § 2, hvor retskravet formuleres, kan den misforstås i retning af at vurdere graden af underviselighed. Det bør præciseres, at formuleringen er møntet på en vurdering af, om en elev i stedet bør henvises til en anden normal ungdomsuddannelse.

Forslagets præcisering af, at der skal fokuseres på det alment dannende, det sociale, det faglige, botræningen og det erhvervsrettede, er konstruktivt.

Det er fornuftigt med et minimumstimetal for undervisningen og en klar afgrænsning af, hvor meget praktikken og andre elementer må fylde. Foreningen støtter den brede formulering af organiseringsmulighederne så der sikres mulighed for hensigtsmæssige lokale løsninger, og kan tilslutte sig, at der er sikret adgang til at klage over tilbud og afslag på tilbud via Klagenævnet for den vidtgående specialundervisning

Forudsætningen om gennemsnitligt 6 elever pr. hold er derimod urealistisk, når der skal gives tilbud til mange forskellige grupper, herunder svært udviklingshæmmede elever, multihandicappede elever, svage autister, senhjerneskadede elever og stærkt udadvendte elever. Et mere passende gennemsnit ville være på 4 – 4,5.

Udover den generelle, obligatoriske uddannelsesplan bør der samtidig være en præcisering af, at der skal foreligge individuelle læseplaner med en klar og tydelig beskrivelse af indhold og de forskellige faglige elementer i uddannelsen.

Foreningen anbefaler, at det kommer til at fremgå klart, at pligten for Ungdommens Uddannelsesvejledning til at opsøge unge over 19 som foreslået i det fremsatte forslag til ny vejledningslov også gælder unge i denne gruppe.

Ungdommens Uddannelsesvejledning bør endvidere have en forpligtelse til enten selv at råde over eller kunne skaffe den fornødne specialpædagogiske indsigt og viden i forhold til opgaverne for denne gruppe unge.

Lovforslaget kan med fordel indeholde en beskrivelse af hvordan specialpædagogisk støtte eller bistand, eksempelvis ergoterapi, fysioterapi, psykolog, talepædagog, praktisk og pædagogisk

medhjælp kan indgå/spille sammen med ungdomsuddannelsesstilbuddet. Endvidere bør forslaget indeholde en beskrivelse af eventuelle klubtilbud og lignende, der kan supplere uddannelsesstilbuddet.

Uddannelsen bør være SU-berettiget. Der bør også på dette område tilstræbes en ligestilling med andre ungdomsuddannelser, herunder sikres nogle særbestemmelser vedrørende eksempelvis samspil med sociale pensioner.

Økonomiberegningerne virker ikke gennemskuelige. Målgruppen i lovforslaget er bredere end det, de fleste hidtidige tilbud har omfattet. Der er forudsat en årlig løbende udslusning svarende til 8 % beregnet på bruttoudgiften, hvori indgår de hidtidige udgifter til de amtslige tilbud, der er nettoudgifter, der allerede er justeret efter en løbende udslusning. Gennemsnitstudgiften pr. elev forekommer imidlertid lavt sat, når man medtænker denne meget sammensatte gruppe unges særlige behov. Det nye tilbud vil formentlig betyde flere elever alene i kraft af, at mange af de nuværende ungdomstilbud har et mindre omfang og varighed end lovforslagets.

Det synes uklart, om loven skal læses i sammenhæng med lov om specialundervisning for voksne eller ej. I de almindelige bemærkninger (3.2) fastslås det, at bestemmelserne om styrelsesregler fremgår af lov om specialundervisning for voksne. Det bør præciseres om bestemmelserne vedrørende specialundervisning for voksne finder anvendelse i forhold til opstilling af kvalitative krav til deludbydere, leder- og lærerkvalifikationer, bygningsmæssige forhold, m.v.?

Det synes endvidere ikke klart om unge, der modtager ungdomsuddannelsesstilbuddet indtil det fyldte 25. år skal have gennemført og færdiggjort uddannelsen på det tidspunkt, eller de kan modtage tilbuddet indtil det tidspunkt og færdiggøre det i tiden efter det fyldte 25. år.

Med venlig hilsen

Anders Bondo Christensen

Aksel Kramer

Dansk Arbejdsgiverforening
Vester Voldgade 113
1790 København V

Telefon 33 38 90 00
Telefax 33 12 29 76
Kontortid 8.30-16.30
E-mail: da@da.dk
Giro 5 40 08 99

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

29. marts 2007
SNH

Høring over udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) skal hermed afgive sine kommentarer til lovdkastet.

DA kan tilslutte sig, at den nye uddannelse retter sig mod unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov, blandt andet unge med svære bevægelseshandicap, multihandicappede unge, unge med autisme, unge med ADHD eller andre psykiske lidelser samt unge med erhvervet hjerneskade. Uddannelsen skal give de unge kompetencer, så de kan leve et selvstændigt og aktivt voksenliv, hvor muligheder og færdigheder afprøves. Samtidig skal uddannelsen give den unge tilknytning til et ungdomsmiljø, hvor der kan gøres nye sociale erfaringer.

Lovforslaget lægger op til, at praktik i virksomheder og institutioner er en obligatorisk del af uddannelsen. Praktikken skal bibringe den unge arbejds erfaring, tilknytning til arbejdsmarkedet og viden om forholdene på en arbejdsplads. Lovforslaget angiver ikke, hvorledes praktik i virksomheder tilvejebringes og formidles. DA lægger til grund, at det sker i et samarbejde mellem kommunerne, som har ansvaret for uddannelsen og relevante aktører på det lokale arbejdsmarked.

DA ønsker at fremhæve, at praktik i en virksomhed er ulønnet, idet de unge lever af førtidspension eller tilsvarende offentlig ydelse. Praktikpladserne fremskaffes af kommunerne gennem de kontakter, som UU-centrene allerede har til virksomhederne. Det er frivilligt for virksomheder at tage de unge med særlige behov og praktik finder alene anvendelse, såfremt det er relevant og hensigtsmæssigt for den unge at opholde sig på en virksomhed.

DA har ingen ændringsforslag har til lovdkastet.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Simon Neergaard-Holm

Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Frederiksholms Kanal 26
1220 København V

Dansk Blindesamfund
Landsforening af blinde
og svagsynede i Danmark

København, 22-02-2007

Dansk Blindesamfunds høringssvar til udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

I Dansk Blindesamfund kan vi tilslutte os DSI's kommentarer til udkastet, og har derudover et par supplerende bemærkninger:

For det første mener vi, at ifald man vælger at fastholde den foreslåede forankring, så bør det præciseres, at lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud kan tilbyde den nye ungdomsuddannelse, og at undervisningen kan indrettes i kostskoleform. Sidstnævnte er bl.a. præciseret i lov om specialundervisning for voksne § 1 stk. 2. Det fremgår dog ikke eksplicit af det foreliggende udkast, og det mener vi, det bør.

For det andet så fremgår det af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at ungdomsuddannelsen ikke erstatter "*forsørgelsesmæssige foranstaltninger eller andre ydelser*". I Dansk Blindesamfund kunne vi godt tænke os nogle mere præcise formuleringer der gør, at forsørgelsesgrundlaget bliver indtænkt i selve lovforslaget.

Med venlige hilsner

Jens Bromann
Landsformand

Mariann Lillemose
Interessepolitisk konsulent

Undervisningsministeriet
Frederiksholmskanal 21
1220 København K

Att.: Svend Erik Gertz

DANSKE
REGIONER

03-04-2007

Sag nr. 07/1034

Dokumentnr. 21239/07

Sagsbehandler

Mikkel Lambach

Tel. 35 29 82 12

E-mail: mla@regioner.dk

Bemærkninger til forslag om lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Danske Regioner har modtaget forslag til lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov i høring, og foreningen har nedenstående bemærkninger til lovforslaget.

Danske Regioner støtter intentionerne i lovforslaget om at etablere en formaliseret ungdomsuddannelse til målgruppen. Dermed sikres alle en lovsikret ret til en ungdomsuddannelse i tråd med, hvad Danske Regioner og tidligere Amtsrådsforeningen ved flere lejligheder har opfordret til – senest ved høringen af lovforslagene på undervisningsområdet i medfør af strukturreformen.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at:

”regionsrådet ikke (har) mulighed for at tilbyde unge en ungdomsuddannelse efter denne lov. Kommunalbestyrelsen kan dog efter aftale med regionsrådet overlade tilrettelæggelsen af ungdomsuddannelsen til regionsrådet under forudsætning af, at regionsrådet har oprettet et ungdomsuddannelses tilbud i henhold til lov om specialundervisning for voksne. Efter denne lov skal regionsrådets pladser ved ungdomsuddannelsen fremgå af den årlige rammeaftale mellem regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen, jf. 6 h i lov om specialundervisning for voksne.

Danske Regioner er jf. strukturreformens omlægning af myndigheds- og finansieringsansvaret på både socialområdet og specialundervisningsområdet på det rene med, at regionerne alene efter aftale med kommunalbestyrelserne i regionen kan oprette og drive sociale tilbud eller specialundervisnings tilbud.

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

Omvendt vil regionerne ofte – ikke de mindst de lands- og landsdelsdækkende institutioner – være ikke blot de mest relevante udbydere af en ungdomsuddannelse til bestemte målgrupper, men også den eneste reelle udbyder i kraft af den specialviden om de pågældende målgruppers problemstillinger, kompetencer og behov.

Bestemmelsen om, at regionerne (og de lands- og landsdelsdækkende institutioner) kun kan udbyde ungdomsuddannelser i regi af lov om specialundervisning for voksne indebærer for det første, at målgrupper som døvblinde, døve/ hørehæmmede og synshandicappede ikke fuldt ud omfattes af lovforslaget, idet tilbuddene til disse målgrupper i vidt omfang skal udbydes i henhold til lov om voksenspecialundervisning. Dermed lever lovforslaget ikke op til formålet om at sikre alle unge med særlige behov en ungdomsuddannelse. Lovforslaget viderefører dermed den eksisterende forskelsbehandling i handicappede adgang til uddannelse, hvilket Danske Regioner tager afstand fra.

For det andet indebærer kravet om, at regionernes udbud skal ske i regi af voksenspecialundervisningen, at regionerne ikke får reel mulighed for at blive udbydere pr. 01-08-2007. Det skyldes, at rammeaftalerne for 2008, der fastlægger regionernes forsyningsansvar på bl.a. specialundervisningsområdet først indgås med kommunalbestyrelserne 15-10-2007.

For at undgå de beskrevne konsekvenser i form af forskelsbehandling og manglende udbud af relevante ungdomsuddannelsesforløb skal Danske Regioner anbefale, at regionerne omfattes af lovforslaget som udbydere.

For samtidig at sikre, at regionernes udbud af ungdomsuddannelsesforløb svarer til kommunernes efterspørgsel i både omfang og indhold, skal Danske Regioner anbefale, at lovforslaget omfattes af regler af rammeaftalerne på specialundervisningsområdet.

Hermed vil lovforslaget understøtte, at ungdomsuddannelserne udbydes og tilrettelægges i tæt samarbejde mellem myndighederne på området og alle relevante udbydere – det være sig andre kommuner, regioner og private/ selvejende institutioner (daghøjskoler, efterskoler, erhvervsskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, højskoler, produktionsskoler m.v.). Det er samtidig med afsæt i amternes erfaringer fra udbud af ungdomsuddannelseslignende forløb for personer med særlige behov Danske Regioners vurdering, at opbygningen af et varieret og bredspektret ungdomsuddannelses-tilbud tilrettelagt med afsæt i den enkeltes forudsætninger vil kræve samar-

bejde på tværs af kommunerne som både myndighed og udbyder og øvrige udbydere.

Side 3

Danske Regioner tager slutteligt forbehold for efterfølgende bemærkninger, som følge af foreningens igangværende politiske behandling af lovforslaget. Eventuelle bemærkninger som følge heraf vil blive fremsendt.

Endelig *vedlægger* Danske Regioner bemærkninger til lovforslaget fra henholdsvis Region Sjælland og Region Nordjylland.

Jævnfør ministeriets høringsskrivelse forventer Danske Regioner, at foreningens høringssvar og de vedlagte bidrag fra regionerne fremsendes til Folketingets Uddannelsesudvalg.

Med venlig hilsen

Mikkel Lambach

11

Undervisningsministeriet
Holmens Kanal 21
1220 København K

Sendt til: svend.e.gertz@uvm.dk
cc: jm@jm.dk

23. marts 2007

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2007-112-0029
Sagsbehandler
Emil Paldam Folker
Direkte 3319 3239

Vedrørende høring over forslag til lov om ungdomsuddannelse til unge med særlige behov, Undervisningsministeriets sagsnr. 111.291.021

Ved e-post af 16. marts 2007 har Undervisningsministeriet anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

I den anledning skal Datatilsynet udtale følgende

1. Det fremgår af forslagets § 13, stk. 1, at Undervisningsministeriet til varetagelse af bl.a. lovgivnings- og vejledningsfunktioner kan forlange enhver oplysning, som ministeren skønner nødvendig til udførelse af disse opgaver, meddelt af kommunalbestyrelsen og regionsrådet. Af § 13, stk. 2, fremgår det bl.a., at Undervisningsministeren kan bestemme, at oplysninger, jf. stk. 1, skal leveres i elektronisk form, og kan herunder fastsætte, i hvilket format leveringen skal ske. Ifølge bestemmelsens stk. 3 kan Undervisningsministeren fastsætte regler om elektronisk kommunikation mellem myndigheder, herunder uddannelsesinstitutioner, samt om anvendelse af digital signatur i forbindelse med aflevering af oplysninger efter stk. 1 og 2.

Det står ikke Datatilsynet klart, om der efter den foreslåede § 13 skal kunne indhentes personoplysninger omfattet af persondataloven. Datatilsynet skal anbefale, at dette tydeliggøres og at forholdet til persondataloven i givet fald beskrives i lovforslaget. Datatilsynet skal særligt pege på spørgsmålet om forholdet til videregivelsesreglen i persondatalovens § 8, stk.3, hvorefter forvaltningsmyndigheder, der udfører opgaver inden for det sociale område, kun må videregive følsomme oplysninger (§ 7, stk. 1), hvis betingelserne i § 7, stk. 2, nr. 1 eller 2, er opfyldt, eller hvis videregivelsen er et nødvendigt led i sagens behandling, eller nødvendig for, at en myndighed kan gennemføre tilsyns- eller kontrolopgaver.

2. Datatilsynet skal desuden henlede opmærksomheden på persondatalovens kapitel 11 om datasikkerhed med tilhørende sikkerhedsbekendtgørelse og – vejledning.¹

¹ Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000, som ændret ved bekendtgørelse nr. 201 af 22. marts 2001, om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning, samt vejledning nr. 37 af 2. april 2001 til bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning.

3. Herudover går Datatilsynet ud fra, at Undervisningsministeriet har vurderet, at den behandling af personoplysninger, der følger af lovforslaget, vil kunne ske inden for rammerne af persondataloven og databeskyttelsesdirektivet, herunder behandlingsreglerne.

Kopi af dette brev er dags dato sendt til Justitsministeriets Lovafdeling.

Med venlig hilsen

Emil Paldam Folker

Undervisningsministeriet
Att.: Svend Erik Gertz
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 23. marts 2007
Jnr. 4078.234

De Samvirkende Invalideorganisationers, DSI, bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Handicaporganisationerne har længe haft et stort ønske om at få lovgivning vedrørende en ungdomsuddannelse til de unge, der ikke kan benytte de eksisterende ungdomsuddannelser. Lovgivning, der kan garantere, at der er en ungdomsuddannelse for målgruppen i hele landet, og at omfang og kvalitet er høj og ensartet. Derfor ser vi det som overordentligt positivt, at der nu fremsættes lovforslag på området.

Vi ser ungdomsuddannelsen som et led i ligestillingen for mennesker med handicap. Der har været et alvorligt efterslæb for de unge, der måtte tage til takke med et ungdomstilbud i amtsligt regi under lov om specialundervisning for voksne. Tilbuddene har været af skiftende kvalitet og længde, ligesom ikke alle handicapgrupper har været dækket ind. Der har været en tendens til, at de unge, der havde de mest vidtgående handicap, ikke fik en uddannelsesmulighed.

Vi ser gerne, at regeringen når sit mål: at 95 % af en ungdomsårgang tager en ungdomsuddannelse. Målet må også gælde for unge med handicap – uanset funktionsnedsættelsens omfang.

Efter vores opfattelse bør uddannelsen forankres sammen med de øvrige ungdomsuddannelser som selvejende i statsligt regi. Vi ser det som den bedste mulighed for at skabe samarbejde og synergi ungdomsuddannelserne imellem. Vi ser det også som den mest enkle metode til at sikre, at afgrænsningen af målgruppen bliver rigtig. At ikke unge, der med specialpædagogisk støtte kunne tage en af de allerede etablerede ungdomsuddannelser, stødes over i den nye uddannelse, fordi de opfattes som anderledes og besværlige i forhold til den almindelige elev på ungdomsuddannelsen.

Samtidig kan vi tvivle på, om kommunerne har ressourcer til at etablere en uddannelse, der er struktureret hensigtsmæssigt og med tilstrækkelig kvalitet. Vi anbefaler derfor, at ungdomsuddannelsen placeres på linie med de øvrige ungdomsuddannelser.

Fra undersøgelser fra Center for Ligebehandling af Handicappede ved vi, at unge med syns-, høre- eller bevægehandicap ofte ikke kan tage folkeskolens afgangsprøve. Det er et problem, der skyldes utilstrækkelighed i grundskolen. Grundskolen skal gøres i stand til at undervise alle børn optimalt. Den nye ungdomsuddannelse må ikke – erklæret eller skjult – blive begrundelse for, at grundskolen ikke tilføres tilstrækkelig kvalitet i forhold til børn og unge med behov for specialundervisning og specialpædagogisk støtte.

For handicaporganisationerne er opgøret med det ”pædagogiske” begreb ’at være u-underviselig’ en milepæl. Det er afgørende vigtigt, at alle mennesker opfattes som personer, der kan drage nytte af og udvikle sig via undervisning og uddannelse – dette også, når der er tale om et ganske begrænset, endog med traditionelle metoder, umåleligt udbytte. Vi ser derfor gerne en omformulering af § 3, stk. 1, således at der ikke opstår problemer i forhold til formuleringen ”... forudsætninger for at følge uddannelsen med udbytte...” ændres. Vi ønsker ikke, at man *ikke* skal i § 2 og i lovbemærkningerne for at se, at dette relaterer sig til afgrænsningen til øvrige ungdomsuddannelser og netop ikke er et forsøg på at definere de unge, der har de mest vidtgående handicap, ud af ordningen.

Vi finder, at formuleringen kan slettes. Målgruppen, som er defineret i § 1 og 2 og § 3, stk. 1, kan passende bruges til at præcisere kommunalbestyrelsens forpligtelse til at orientere og vejlede om uddannelsen allerede på et tidligere tidspunkt, end det nu er fastsat i paragraffen.

I forhold til § 3, stk. 2, finder vi, at der er tale om en formulering, der peger i retning af visitation til uddannelsen. Formuleringen bør afspejle det forhold, at der alene er tale om vejledning for at finde ud af, om den unge kan benytte et af de eksisterende tilbud, og i fald den unge ikke kan dette, hvad indholdet i den unges uddannelse så skal være i henhold til den nye lovs muligheder. Der skal være tale om en uddannelse der er tilrettelagt, således at den unge udnytter sine muligheder til det yderste.

Det er positivt, at Ungdommens Uddannelsesvejledning skal spille en afgørende rolle i forhold til at vejlede og planlægge den enkelte unges optagelse og forløb på uddannelsen. Fra Evalueringsinstitutets seneste rapport og andre rapporter om vejledning ved vi, at de unge der har det største behov for uddannelsesvejledning, er dem, der får mindst.

Dét, sammenholdt med vores generelle erfaringer om mangel på uddannelsesvejledning til børn og unge med handicap, fører til, at vi ser det som helt afgørende, at vejlederne og vejledningscentrene får muligheder for at indhente handicapfaglig viden konkret i forhold til arbejdet med den enkelte unge og mere generelt i form af efteruddannelse og en større parathed til i større omfang at gå ind i vejledningsforløb med børn og unge med handicap.

Ved møde med undervisningsministeren har vi fået stillet i udsigt, at der vil blive skabt muligheder for, at Ungdommens Uddannelsesvejledning får bedre kvalifikationer i forhold til opgaven. Den igangværende revision af lovgivning omkring vejledning kan benyttes til

dette. Blandt andet gennem krydshenvisninger i de to lovgivninger, således at vejledningens forpligtelse er fuldstændig klar, og således at der er muligheder for at vejledere efteruddanner sig og på andre måder udvider kvalifikationerne omkring vejledning til børn og unge med handicap.

Ungdomsuddannelsen indledes jvf. § 4, stk. 2, med et forløb af indtil 12 ugers varighed. Det er væsentligt for unge, og i særdeleshed for målgruppen, at få muligheder for og støtte til at afklare sig og foretage valg. Det skal være muligt at tage fejl og vælge om, uden at muligheden for uddannelse er forpasset. Men det er væsentligt, at planlægningen af den enkeltes ungdomsuddannelse er påbegyndt længe før i forbindelse med vejledningen hen i mod optagelse på uddannelsen allerede i grundskolen. Forløbet på 12 uger må ikke blive en begrundelse for at udskyde afklaringen af uddannelsens indhold hertil. Derfor er uddannelse og mulighed for støtte fra handicapfaglige videnshavere så meget vigtigere i forhold til ungdommens uddannelsesvejledning.

En planlægning og tilrettelæggelse af ungdomsuddannelsen, der påregnes påbegyndt og tilendebragt i løbet af de 12 uger vil betyde, at den enkelte kommer til at vente på undervisning, specialpædagogisk støtte og anden kompensation langt ind i uddannelsesforløbet.

Vi har anbefalet, at den ugentlige uddannelsesetid gøres afhængig af den enkeltes ressourcer. Vi har forståelse for indvendingen om, at det kan friste til at planlægge lange forløb med få timer ugentligt for unge, som kommunerne ellers har svært ved at finde beskæftigelse til. Vi finder indvendingen relevant og vil derfor foreslå, at der findes en dispensationsmulighed, således at forløb med få ugentlige undervisningstimer kan planlægges i særlige situationer. Kommunerne kan forpligtes til at sende sådanne sager til Klagenævnet, der tager endelig stilling til disse sager.

På nuværende tidspunkt er det et problem at finde frem til Klagenævnets K-meddelelser og årsrapport. Når Klagenævnets kompetenceområder udvides, er det derfor nødvendigt, at Undervisningsministeriet gør langt tydeligere opmærksom på disse meddelelser og rapporter. Det er vores erfaring, at både kommuner og brugerorganisationer, og andre relevante parter, er ubekendte med eksistensen af ovennævnte materialer.

Vedrørende afgangsbetragning er det vores opfattelse, at det er væsentligt at give vurdering af afsluttede dele – også selv om uddannelsen som helhed ikke afsluttes. Det er væsentligt, at der er centralt fastsatte regler for udformning, detaljeringsgrad m.m. af beviset. Skal unge, der har taget uddannelsen, have en opfattelse af at have fuldført et forløb, der er at sammenligne med ungdomsuddannelserne i øvrigt, finder vi det væsentligt, at der er tale om et bevis, der kan sammenlignes. Vi finder derfor ikke behov for, at der opfindes et nyt og endnu ikke autoriseret begreb som kompetencepapir.

Sidst skal vi bemærke, at der er unge inden for uddannelsens målgruppe, der er ude af grundskolen, og som ikke ser det som naturligt at opsøge Ungdommens Uddannelsesvejledning. Undervisningsministeriet og kommunerne må forpligtes til at få gjort denne gruppe opmærksom på uddannelsesmuligheden.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'SL' followed by a stylized flourish.

Stig Langvad
formand

Vedlagt er: høringssvar fra Landsforeningen LEV
høringssvar fra Dansk Handicap Forbund
høringssvar fra Dansk Epilepsiforening

**DANSK
HANDICAP
FORBUND**

De Samvirkende Invalideorganisationer
Christel Kirkeby

Hans Knudsens Plads 1A
2100 København Ø
tlf. 39 29 35 55
fax 39 29 39 48

dhf@dhf-net.dk
www.dhf-net.dk
Giro: 600-3435

København, 22. marts 2007
SO/jsk

Høringssvar vedr. ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Dansk Handicap Forbund er generelt positiv over for en uddannelsesgaranti, som omfatter alle unge. Vi finder det også positivt, at man vil etablere en uddannelse, for de, som ikke har mulighed for at modtage undervisning i de øvrige ungdomsuddannelser. Et meget vigtigt princip er, at absolut alle, der er i stand til det, får muligheden for at gå gennem det øvrige uddannelsessystem, med det formål at få en direkte adgangsgivende eksamen.

Vi kan i den anledning være bekymrede for, hvem der bliver betragtet som en del af målgruppen. Vi har medlemmer, som er svært bevægelseshæmmede og derfor ifølge forklaringen til lovtekstens punkt 3,1 vil være omfattet af personkredsen. En stor del i denne gruppe vil med den rette og tilstrækkelig støtte kunne deltage i uddannelse på lige fod med andre unge, og dermed opnå eksamenspapirer, som er direkte adgangsgivende til en videregående uddannelse. Hvis der ikke gives en mere tydelig forklaring/vejledning til kommunerne om, hvem der skal overføres til denne særlige uddannelse, frygter vi, at nogle bliver fejlplaceret, fordi man i nogle kommuner ud fra objektive kriterier vil betragte nogle af disse personer som værende en del af målgruppen. For alle, der har muligheden, vil uddannelse på normale vilkår med støtte være at foretrække, fordi eksamenspapirerne er mere direkte kompetencegivende.

Vi kan også frygte, at man nogle steder i landet vil betragte tilbuddet som det, der nu en gang er tilbuddet for mennesker med funktionsnedsættelser, hvorefter det øvrige uddannelsessystem bliver forbeholdt mennesker uden funktionsnedsættelser. Vi mener altså ikke, at § 1 klart nok afgrænser målgruppen.

For at undgå denne problematik er det tvingende nødvendigt, at afgrænsnings/visitationskriterier er helt klare, og skaber mulighed for ligebehandling i uddannelsessystemet – uanset om man kommer fra Gedser eller Skagen. Og det er vigtigt, at eleven får indskrevet en ret til selv at blive hørt under visitationsprocessen. En

**DANSK
HANDICAP
FORBUND**

indplacering i dette særlige uddannelsessystem er nemlig en beslutning, som har konsekvenser for den enkelte elev i mange år fremover. Det er derfor altafgørende, at processen i årene op til uddannelsens start er grundig, og at den inddrager både skole, hjem og elev.

I henholdsvis §§ 2 og 3 er det anført, at eleven orienteres om muligheden for denne uddannelsesmulighed ved afslutning af folkeskolen, og at et tilbud om uddannelse senest skal være fremsat ved det fyldte 25. år. Vi mener, at denne proces i stedet bør startes et par år før folkeskolens afslutning, hvor man gennem et grundigt afklaringsarbejde kan finde ud af, om netop denne uddannelse er den rigtige løsning. Processen bør inddrage både faglærere, forældre og ikke mindst eleven. I denne proces kunne det være hensigtsmæssigt at inddrage de uddannelsesinstitutioner, som kunne tænkes at være et alternativ til den særlige ungdomsuddannelse med henblik på at afklare, om dette kunne være en mulighed.

Med venlig hilsen

Susanne Olsen
Susanne Olsen
Landsformand

Landsforeningen LEV

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 19. marts 2007
D.nr. 320-017
Sagsbeh. Dan Schimmell

Vedr.: Høringssvar vedr. Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Landsforeningen LEV har modtaget den fremlagte lovtekst, og kan med stor interesse se, at ministeren og Undervisningsministeriet har gennemarbejdet teksten med henblik på at sikre unge udviklingshæmmede en rigtig uddannelse. Mange tak for det. I tillæg hertil har Landsforeningen LEV følgende bemærkninger til lovforslaget.

§ 2

Kommunalbestyrelsen gives ansvaret for ungdomsuddannelsen. Landsforeningen LEV skal foreslå at ansvaret bliver statsligt. I det tilfælde at Regeringen ikke ønsker, at ændre på ansvarsplaceringen, har landsforeningen LEVs beregninger vist, at der skal et befolkningsgrundlag på mellem 250.000 til 300.000 mennesker, for at der vil kunne etableres en ungdomsuddannelse for udviklingshæmmede. Landsforeningen LEV mener derfor at der mangler en præcisering af hvorledes der skabes det nødvendige elevgrundlag for en uddannelse, enten via fælleskommunalt samarbejde eller benyttelse af regionale tilbud.

§ 3

Landsforeningen LEV finder at formuleringen "forudsætninger" og "udbytte", er for vage formuleringer. Landsforeningen LEV skal derfor foreslå at afgrænsningen i meget højere grad følger, afgrænsningen nævnt i bemærkningerne. Ordlyden kunne således være "Kommunalbestyrelsen sikre, at unge, der ikke med specialpædagogisk støtte, vil kunne gennemføre en af de ordinære ungdomsuddannelser, orienteres om uddannelsesetilbudet efter denne lov". I forhold til bemærkningerne til § 3 skal det anerkendes at ikke alle elever kan læse, hvorfor planen for Ungdommens Uddannelsesvejledning skal være tilgængelige på andre medier, billeder, lyd osv.

At være udviklingshæmmet betyder ikke, at man ikke udvikler sig. Det betyder, at man udvikler sig langsommere end andre mennesker, og at man måske ikke når så langt i sin udvikling. LEV er en interesseorganisation, der taler udviklingshæmmedes og deres forældres sag.

Tilsluttede foreninger

Angelmanforeningen i Danmark.
Cri du Chat Foreningen.
Dansk Forening for Tubergs Sclerose.
Dansk Forening for Williams Syndrom.
Danske Døvblindfødtes Forening.
Den Danske CDG Forening.
Foreningen for Rubinstein-Taybi Syndrom i Danmark.
Handicappede Børn Uden Diagnose.
KNUS - Kulturrengagerende Nordiske Udviklingshæmmedes Samvirke.
Kristelig Handicapforening.
LUMA - Landsforeningen der arbejder for Udviklingshæmmede Med Autisme.
Landsforeningen Downs Syndrom.
Landsforeningen for Fragilt X i Danmark.
Landsforeningen for Prader-Willi Syndrom.
Landsforeningen for Sotos Syndrom.
Landsforeningen Rett Syndrom.
ULF - Udviklingshæmmedes LandsForbund.
Unique Danmark.
Foreningen for sjældne kromosomafvigelser.

Landsforeningen LEV

Kløverprisvej 10 B
2650 Hvidovre
Tlf.: 3635 9696
Fax: 3635 9697
E-post: lev@lev.dk
Hjemmeside: lev.dk
Giro: 549 0006
CVR: 55748810

§5

Landsforeningen LEV vil gerne understrege behovet for at der i videst muligt omfang formuleres krav til indhold af undervisningen. Udviklingshæmmede har qua deres handicap meget svært ved at stille kvalificerede krav til form og indhold i undervisningen, det er derfor vigtigt at der fastsættes faglige standarder for undervisningen, således at ansvaret for en kvalificeret og kompetent undervisning ikke gives til eleven med udviklingshæmning.

§8

Landsforeningen LEV finder at der gives adgang til statskontrollerede afgangsprøver i slutningen af uddannelsen. En manglende mulighed for afgangsprøver for eleverne, er i forhold til elever på andre uddannelser, en fortsættelse af forskelsbehandlingen.

Med venlig hilsen

Landsforeningen LEV

Sytter Kristensen

Landsformand

DSI
Kløverprisvej 10B
2650 Hvidovre

Odense d. 22/3 2007

Høring om **"Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov"**

Dansk Epilepsiforening er glade for at en sårbar gruppe unge nu får ret til at få en uddannelse.

Tilbuddet bliver en kommunal forpligtigelse, modsat de øvrige ungdomsuddannelser, der er placeret under staten. Dette kan blive uheldigt, idet kommunerne kan have en økonomisk interesse i at placere unge med særlige behov i det ordinære system.

Samtidig må det betyde at alle, der dropper ud af det ordinære ungdomsuddannelsessystem, automatisk er visiteret til det kommunale tilbud?

Det er tydeligt, at loven er blevet til med udgangspunkt i det eksisterende tilbud til unge udviklingshæmmede, hvilket giver en række uklarheder i forhold til de øvrige med særlige behov og specielt for unge med opmærksomhedsproblemer og andre ikke så påfaldende indlæringsvanskeligheder, der gør, at de ikke vil kunne gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse. Vi er bekymrede for afgrænsningen af målgruppen for denne nye ungdomsuddannelse og anmoder om, at unge med epilepsi specifikt nævnes i opremsningen af andre unge med særlige behov.

Vi ved fra undersøgelser, at mange børn og unge med epilepsi har omfattende indlæringsvanskeligheder. Senest er der lavet en norsk doktordisputats af Bjørg Høie fra det Medicinske Fakultet i Bergen, der har undersøgt kognitive og psykosociale problemer hos børn med epilepsi. Hun konkluderer, at børn med epilepsi generelt har store indlæringsvanskeligheder og psykiske problemer. Resultaterne viste, at 43% af børnene med epilepsi – og kun 3% af de andre børn – havde generelle indlæringsvanskeligheder. Omfanget af psykosociale problemer var 5-9 gange større hos børnene med epilepsi i forhold til kontrolgruppen, ligesom der var en overhyppighed af børn med epilepsi, som havde depression. 63% af børnene i kontrolgruppen havde ingen af de problemer, som de blev testet for. Blandt børnene med epilepsi var det kun 19%, der ikke havde problemer.

Vi bad ledende psykolog Lene Sahlholdt fra Epilepsihospitalet, Dianalund, kommentere disputatsen, og hun udtaler, at: *"Der kan næppe være tvivl om, at resultaterne i denne norske undersøgelse svarer til danske forhold. Studiet viser tydeligt det, som man erfarer i det daglige psykologiske arbejde med børn med epilepsi, - anfaldsbehandling af epilepsi er i sig selv nødvendig, men slet ikke*

tilstrækkelig. Der er så høj forekomst af indlæringsvanskeligheder, psykosociale problemer og depression, at der burde være særlig opmærksomhed fra pædagoger, lærere og psykologer i forhold til alle børn med epilepsi fra epilepsiens debut for at sikre tidlig indsats over for den store gruppe, der får problemer. De børn, der har godartede epilepsiformer, får sjældent problemer, men det er ikke altid muligt fra epilepsiens debut at forudse med sikkerhed, om der er tale om et godartet forløb, og derfor bør der være særlig opmærksomhed over for alle ved epilepsiens debut for at forebygge omfattende psykosociale vanskeligheder."

Det er samtidig meget bekymrende, at man i det foreliggende forslag afgrænser målgruppen antalsmæssigt ved at bruge tallene fra den gruppe af unge, som før modtog amtslig voksenspecialundervisning. Man kunne vel med større ret sige, at de børn, som har modtaget både § 20, stk. 1-undervisning og § 20, stk. 2-undervisning er i en risikogruppe i denne sammenhæng, som der bør være et særligt øje på?

Vi har de senere år fået rapporter fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), Center for ligebehandling af handicappede samt Center for Ungdomsforskning, som alle peger i retning af et behov for en styrkelse af ungdoms- og uddannelsesvejledningen ved overgangen fra barn til ung til voksen. Dette gælder ikke mindst unge med handicap og andre unge med særlige behov.

Det er derfor slående, at der ikke i det foreliggende lovforslag bruges tid og energi til at tænke de eksisterende problemer ind i loven. Vi kan jo se, at UU får en fremtrædende placering i vurderingen af disse elevers behov. Og her er vi bekymrede for, om de reelt har redskaberne til at vurdere og hjælpe eleverne videre? Forskningsrapporter påpeger, at det er vigtigt at fremme erfaringsudveksling og professionalisering af uddannelsesvejledningen for unge med handicap.

Vi opfordrer til, at der i forbindelse med lovforslagets udmøntning afsættes midler til efter- og videreuddannelse af vejlederne i UU, som har en helt afgørende rolle i denne sammenhæng samt midler til at få sat erfaringsudveksling på skemaet for vejlederne.

Vi mener også, det kan være vigtigt, at afgørelser fra Klagenævnet for vidtgående specialundervisning bliver væsentligt mere tilgængelige for borgerne på Undervisningsministeriets side end vi oplever de er i dag. Det er af afgørende betydning for at borgerne kan få indsigt i den konkrete administration af reglerne at de er let tilgængelige. Og det hører absolut til undtagelserne at vi hører at nogen overhovedet er klar over den mulighed.

Afgørelserne skal vel netop i denne sammenhæng være med til at sikre en rimeligt ensartet vejledningsindsats og en større gennemskuelighed af praksis for den enkelte borger. Og det på et område, hvor UU vil stå foran en meget stor udfordring.

Det er ikke Dansk Epilepsiforenings erfaring, at UU efterspørger viden om epilepsi. Hverken hos os, Børneskolen, Videnscenter om Epilepsi eller Specialrådgivning om

Epilepsi. Det ville ellers være naturligt, ikke mindst set i lyset af de førende fagfolks entydige erfaringer på området. Omvendt giver dette os anledning til at rette lyset mod UU-centre landet rundt, som helt åbenlyst skal klædes bedre på i forhold til epilepsi og indlæringsvanskeligheder..

Vi kan ikke i det foreliggende finde overvejelser om forsørgelsesgrundlaget for de unge, som deltager i uddannelsen. Er det korrekt at antage, at de fleste vil skulle modtage SU? Vi vil gerne pege på den manglende mulighed for at bevilge et handicaptillæg. Det vil være særligt relevant her, hvor mange af de unge vil have ganske vanskeligt ved at have et job ved siden af uddannelsen. .

For en række mennesker med særlige behov er der i andre lovgivninger sikret lands- og landdelsdækkende tilbud, og man bør selvfølgelig sikre, at der til disse grupper skabes mulighed for at etablere særlige ungdomsuddannelser, der retter sig mod disse (epilepsi, døve, blinde m.fl.).

Når vi taler om den gruppe med særlige behov, er vi også nødt til at kommentere de foreslåede takster. Taksterne forudsætter holdstørrelser på 6 elever, kørslen er inkluderet i den foreslåede takst, og det 12 ugers afklarende forløb skal ligeledes finansieres inden for denne takst.

Dette kan klares for de udviklingshæmmede i det allerede etablerede system og med store skoler, men for andre unge med særlige behov vil det ikke kunne lade sig gøre. Man kunne overveje, om det ikke ville være rimeligt at flytte midler fra SPS over til dette tilbud også set i lyset af det frafald, der allerede er på ungdomsuddannelserne?

Det er et problem, at dette forslag finansieres via satspuljemidler. Det virker ikke logisk at give mennesker et retskrav og så efterfølgende finansiere det via satspuljemidler - det er jo ikke længere et projekt, men et lovfæstet uddannelsesstilbud til unge med særlige behov.

Med venlig hilsen

Lone Nørager Kristensen
Landsformand

Jutta Houmøller
Direktør

Højskolerne

21. marts 2007

Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Att.: fuldmægtig Svend Erik Gertz
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Vedr. høring over udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (UVM, j. nr. 111.291.021)

Folkehøjskolernes Forening i Danmark (FFD) har med interesse læst udkast af 15. marts 2007 til *Forslag til Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov*.

Folkehøjskolerne har i sin 163 års historie holdt fast ved, at oplysning er for alle. Skolerne har gennem alle årene haft elever, som har været med til at understøtte mangfoldighed i forhold til alder, social baggrund og intellektuelle evner. Højskolernes lovgivning er sådan indrettet, at skolerne ikke kan betinge sig særlige elevforudsætninger for optagelse, dog kan deltagelse i et kursus gøres betinget af højere alder.

Op gennem 1950'erne forsøgte flere skoler at sikre, at også elever med handicap kunne få adgang til højskolernes unikke dannelses tilbud. Nørgaards Højskole og Egmont Højskolen skilte sig ud og fik en særlig status i Højskoleloven, som primært gik på ekstra ressourcer i forhold til elever med handicap. Denne særstatus har skolerne også i den gældende højskolelov.

I 1970'erne blev det ivrigt diskuteret, om højskolerne kunne fungere som "revalideringsinstitutioner" for misbrugere, sindslidende og elever med kognitive handicap. Mange skoler fandt ikke, at de havde det nødvendige beredskab i forhold til denne særlige elevgruppe. Resultatet blev, at det primært var Nørgaards Højskole og Egmont Højskolen, der modtog elever med handicap.

Samme tendens viste sig i Norge, hvor der i dag findes to skoler med særstatus. Én for elever med fysiske handicap og én for elever med kognitive vanskeligheder (udviklingshæmmede). I Sverige findes der folkehøjskoler, som har specialiseret sig i forhold til elever med sensoriske handicap (blinde og døve) og 3-4 skoler, som har specialiseret sig i forhold til elever med fysiske og kognitive handicap. I lighed med Danmark er alle højskoler i både Norge og Sverige åbne for alle.

Lovforslaget retter sig mod unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov. For gruppen af udviklingshæmmede har der indenfor de sidste 10-15 år været forsøgt tiltag på flere folkehøjskoler i bestræbelserne på at kunne omfatte også denne gruppe. Enkelte højskoler har gennemført flere ugekurser for gruppen og forsøg med integration af unge udviklingshæmmede på et længere højskolekursus. Efter forsøgsperioden ophørte det særlige tilbud. Mange højskoler har ikke desto mindre haft elever med både fysiske og kognitive handicap. Ingen højskoler afviser at optage elever med handicap, hvis skolens rammer kan opfylde elevens krav.

HØJSKOLERNE

Flere højskoler har forsøgt at brede deres tilbud ud til også at omfatte særlige målgrupper. Det drejer sig om sindslidende, udviklingshæmmede, sent udviklede, unge med læse- og skrivevanskeligheder og med spiseforstyrrelser. Erfaringerne viser, at skal et højskoleophold for deltagere med særlige behov give udbytte, skal skolen have de nødvendige beredskaber og ressourcer, både pædagogisk og fysisk.

Målgruppe:

Ad §§ 1-3:

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov omfatter: *unge med svære bevægelseshandicap, multihandicappede unge, unge med autisme, unge med ADHD eller andre psykiske lidelser samt unge med erhvervet hjerneskade.*

Folkehøjskolerne giver sig ikke i kast med at diagnosticere, kategorisere og stigmatisere hverken tidligere, nuværende eller kommende elever. Kravet er, at eleverne gennem undervisning og samvær får øget deres almene, faglige og personlige kvalifikationer. Skolernes hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse. Enkelte fag eller faggrupper kan have en fremtrædende plads, men aldrig på bekostning af det almene. Med henvisning til højskoleloven skal virksomheden tilrettelægges ud fra skolernes selvvalgte værdigrundlag. Højskolerne ønsker ikke at være et tilbud, eleverne visiteres til, men et tilbud der vejledes om. Ønsket om et højskoleophold skal være elevens eget.

Formål og målgruppeafgrænsning:

Formålsangivelsen i § 1 falder i fuldt omfang indenfor højskoleloven.

Det, der kan bekymre FFD, er udvælgelsen af målgruppen, idet det angives i § 3: *Kommunalbestyrelsen sikrer, at unge, der har forudsætninger for at følge uddannelsen med udbytte, orienteres om uddannelsestilbuddet efter denne lov.* Højskolerne og højskoleloven stiller ingen krav om, at et gennemført højskoleophold skal give et forventeligt udbytte, som den unge har forudsætninger for. Af § 1, stk. 2, fremgår det jo klart, hvem gruppen omfatter: *Ungdomsuddannelsen retter sig mod unge, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse.*

FFD foreslår, at § 3 får følgende udformning:

Kommunalbestyrelsen sikrer, at unge, der (slettes: der har forudsætninger) ønsker at følge uddannelsen (slettes: med udbytte), orienteres om uddannelsestilbuddet efter denne lov.

Med denne ændring skal der ikke foretages nogen egnethedsvurdering. Det eneste, der skal vurderes, er, hvorvidt eleven kan profitere af de øvrige ungdomsuddannelser. Det bliver svært - eller umuligt - at finde elever, der har gennemgået et højskoleforløb, uden de har opnået et udbytte i forhold personlige, sociale og faglige kompetencer. Udbyttet vil blive udtrykt i det foreslåede kompetencepapir, og denne

Højskolerne

gruppe elever vil i lighed med alle andre højskoleelever få deres realkompetencer vurderet i samarbejde med højskolens lærere.

Økonomi:

Af § 4, stk. 2, 2. punktum, fremgår: *I uddannelsesplanen kan også indgå elementer, der leveres af daghøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, højskoler, produktionsskoler, erhvervsskoler, værksteder og andre institutioner.*

Også i bemærkningerne henvises der til, at: *Kommunalbestyrelsen kan selv tilrettelægge uddannelsen eller efter aftale overlade tilrettelæggelsen til en anden kommunalbestyrelse eller til en skole, herunder daghøjskoler, efterskoler, erhvervsskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, højskoler, produktionsskoler m.v., jf. § 1, stk. 7, i lov om specialundervisning for voksne.*

Siden finansieringsomlægningen slog fuldt igennem, har det vist sig overordentligt svært for kommuner at sikre unge med særlige behov økonomisk dækning til et højskoleophold, da kommunerne skal betale ophold + det statslige taxameter. Selvom det ofte drejer sig om unge, der er hjemmehørende i match gruppe 5 og derfor ofte ender på førtidspension, findes der "billigere" kommunale tilbud, selvom aktiveringsindsatsen på eksempelvis en højskole er fuldt finansieret over bloktilskuddet.

Følgende passus i bemærkningerne til § 4 giver en forståelsesmæssig usikkerhed: Det fremgår af forslaget, at der i uddannelsesplanen kan indgå elementer, der leveres af daghøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, højskoler, produktionsskoler, erhvervsskoler, værksteder og andre institutioner. Hvis uddannelsesplanen indeholder sådanne elementer, er det kommunalbestyrelsen, der afholder undervisningsudgifterne for den unge. Ved henvisning til tilbud på statsligt finansierede uddannelser vil kommunen således skulle afholde udgifter til særlig tilrettelagte forløb, supplerende undervisningstilbud m.v., som ikke finansieres af de ordinære statslige taxametertilskud og eventuelt særlige tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte m.v.

FFD ønsker klart præciseret, hvornår kommunen skal afholde udgiften, og hvornår kommunen kan forvente finansiering af de statslige taxametre.

FFD foreslår, at sidste sætning fra bemærkningerne indføres i selve lovteksten i enten § 4, stk. 2, eller i § 10 som et nyt stk. 2:

Ved henvisning til tilbud på statsligt finansierede uddannelser vil kommunen (således) skulle afholde udgifter til særlig tilrettelagte forløb, supplerende undervisningstilbud m.v., som ikke finansieres af de ordinære statslige taxametertilskud og eventuelt særlige tilskud til specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte m.v.

Elevernes forsørgelsesgrundlag:

Som tidligere nævnt har højskolerne oplevet en markant nedgang i antallet af elever, hvis forsørgelsesgrundlag er kontanthjælp. Det er derfor FFD's ønske, at der for denne

Højskolerne

målgruppe skabes reel lighed i forhold til alle andre unge i ungdomsuddannelsessystemet. I de alm. bemærkninger anføres det, at:

Ungdomsuddannelsen erstatter ikke forsørgelsesmæssige foranstaltninger eller andre sociale ydelser, men er en uddannelse, der giver den enkelte unge mulighed for at opnå personlige, sociale og faglige kompetencer til selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet og til videre uddannelse og beskæftigelse.

Hvis de forsørgelsesmæssige forudsætninger er uforandrede, vil en gruppe fra målgruppen komme i klemme. Unge med særlige behov, som tildeles førtidspension når de fylder 18, vil modtage et forsørgelsesgrundlag på ca. 14.000 kr. pr måned og bliver ikke ramt af finansieringsomlægningen. Unge på kontanthjælp vil modtage mellem 2.412 kr. og 4.852 kr. afhængigt af, hvorvidt de er hjemmeboende eller ej. (Disse beløb er nøjagtigt de samme som gælder for unge på SU-støtte fra det fyldte 18 år). Hvis kontanthjælp fortsat skal være forsørgelsesgrundlag, vil det tidligere nævnte forslag om anvendelse af statsfinansierede taxametre blive sat ud af kraft, ved at kommunerne fravælger muligheden.

FFD foreslå derfor, at der i lovteksten indføres følgende som § 10, stk. 3:

Deltager den unge i uddannelser, som finansieres af de ordinære statslige taxametertilskud, kan den unge opnå SU eller en SU-lignende ordning.

En sådan konstruktion vil animere kommunerne til at udsætte afgørelsen om pension. En ikke uvæsentlig statslig og kommunal besparelse og bestemt mere værdigt for de unge.

Handicapbetingede udgifter vil fortsat blive afholdt af kommunerne over serviceloven. En sådan konstruktion vil dels skabe lighed for denne gruppe unge og dels leve op til sektoransvarligheden.

Afslutningsvis skal det fremhæves, at mange højskoler vil se frem til at kunne sikre gruppen af unge med særlige behov, der ikke har mulighed for at gennemføre en anden ungdomsuddannelse, et højskoleophold, hvor de opnår personlige, sociale og faglige kompetencer. Højskolerne vil kunne tilbyde inkluderende læringsmiljøer, hvor målgruppen udover at få opfyldt de faglige og almindelige krav, også vil kunne deltage i idrætslige, musiske og kreative fag med henblik på et aktivt voksenliv.

FFD's forslag til ændringer og tilføjelser er et ønske om reel økonomisk ligestilling i behandling af målgruppen. En del højskoler vil givet melde ind i forhold til den angivne forsøgsvirksomhed og det pædagogiske udviklingsarbejde, men forudsætningen er, at eleverne med særlige behov og deres kommuner har vilkår, som ligestiller højskolens tilbud med andre mere lokalt funderede tilbud.

På FFD's vegne

Helga Koldby Kristiansen
Formand

Thor West Nielsen
Konstitueret Generalsekretær

Fuldmægtig Svend Gertz
Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Kontor for specialundervisning, ungdomsskole og FVU
Frederikshøjls Kanal 26
1220 København K.

*Dato:*20-03-2007
*Vor ref.:*14/20011
Sagsbehandler: PAH
Pædagogisk team

Høring over udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

BUPL hilser forslag om ungdomsuddannelse med særlige behov velkommen, i det vi mener at det vil give en svag gruppe bedre retskrav i fht. uddannelse. Herudover har vi ikke kommentarer til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Morten Brynsskov
Chef for pædagogisk fagligt område

værdier i hverdagen efterskolerne

Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Til fuldmægtig Svend E Gertz

Dato
23. marts 2007

Efterskoleforeningen

Efterskolernes Sekretariat
Vartov
Farvergade 27, H, 2.
1463 København K

Tlf. 33 12 86 80
Fax 33 93 80 94

info@efterskole.dk
www.efterskole.dk

Undervisningsministeriet har den 19. marts 2007 fremsendt udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. Undervisningsministeriet har anmodet om eventuelle bemærkninger inden udgangen af uge 12.

Efterskoleforeningen vil gerne tilbyde at medvirke ved udvikling af dette tilbud, idet en betydelig del af efterskolens elevgruppe og et større antal efterskoleers undervisningsvirksomhed vil blive berørt af lovforslaget.

Godt at der også kommer et tilbud om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov
Efterskoleforeningen hilser det velkomment, at der med lovforslaget sikres et ungdomsuddannelses tilbud for unge med særlige behov.

Efterskoleforeningen har flere gange dokumenteret, at elever fra de i alt 42 efterskoler godkendt med et samlet særligt specialundervisningstilbud meget ofte ved afslutningen af efterskoleopholdet ikke har et reelt tilbud om en ungdomsuddannelse. Det gælder især den del af eleverne, der kommer fra efterskoler godkendt med et særligt undervisningstilbud til såkaldt sent udviklede elever / elever med et særligt behov.

Botrænings- og udslusningsforløb på efterskoler for unge med særlige behov kommer i klæmme, hvis der ikke ændres i lovens bestemmelser eller gives dispensation

På de 17 efterskoler godkendt til unge med særlige behov går i dag ca. 1.200 elever. En stor del af denne elevgruppe har fået dispensation fra reglen om, at eleven ikke må være fyldt 18 år ved kurssets start - og disse dispensationer er begrundet i elevens udvikling. Mange af de ældste af disse elever følger i løbet af deres efterskoletid i botrænings- og udslusningsforløb. For mange elever er et sammenhængende flerårigt forløb på en specialundervisningsefterskole med til at skabe den tryghed, som er en betingelse for elevens udviklings- og valgmuligheder, og det vil ikke være til gavn for disse elever, hvis kommunerne ønsker at hjemtage eleven til et ungdomsuddannelses tilbud.

En række af disse forløb er udformet med udgangspunkt i, at eleverne ikke har en alderssvarende udvikling. Mange af undervisningsforløbene på disse efterskoler ligner derfor de tilbud, der er påtænkt med lovforslaget om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

For mange af eleverne er der allerede planlagt sådanne forløb for det kommende skoleår. Det vil derfor være meget uheldigt, hvis sådanne aftaler afbrydes, fordi loven træder i kraft den 1. august 2007. Efterskoleforeningen skal derfor opfordre til, at der skabes adgang til at dele af ordinære efterskoleforløb, der opfylder lovens intention, kan indgå i gennemførelsen af en ungdomsuddannelse for unge med særlige behov - og at denne adgang enten gennemføres som en dispensation i indeværende år eller bedre som en generel ændring af lovens § 4.

Unge med særlige behov afslutter ofte grundskolen ved at tage 10. og 11. klasse

Efterskoleforeningen vil foreslå, at der i § 2, 2 pkt. kommer til at stå følgende: "Kommunalbestyrelsen sørger for, at de omhandlede unge, der er tilmeldt kommunens folkeregister, i forbindelse med afslutningen af grundskolen eller 10. klasse, tilbydes en 3-årig ungdomsuddannelse efter denne lov." I bemærkningerne til § 2 henvises til, at unge, der går i 10. klasse, først skal have tilbuddet ved afslutningen af 10. klasse, men Efterskoleforeningen vurderer, at intentionen med lovteksten er klarere med ovennævnte forslag.

I bemærkningerne til § 2 tales om, at tilbuddet skal gives i forbindelse med, at den unge afslutter folkeskolen eller en fri grundskole. Efterskoleforeningen skal gøre opmærksom på, at ganske mange af eleverne går på en efterskole eller på en husholdnings- og håndarbejdsskole, og vi skal opfordre til, at teksten i bemærkningerne ændres.

Unge med særlige behov går ofte på en efterskole eller en husholdnings- og håndarbejdsskole

Det må være en formuleringsfejl, når der i § 3 henvises til, at orientering skal gives i forbindelse med, at den unge afslutter undervisningen i folkeskolen eller en fri grundskole. Efterskoleforeningen skal opfordre til, at teksten ændres til "folkeskolen, en fri grundskole, en efterskole eller en husholdnings- og håndarbejdsskole".

Valg af ungdomsuddannelsesstilbud for unge med særlige behov styres af Ungdommens Uddannelsesvejledning og den kommunale forvaltning

Alle andre unge har i vid udstrækning et frit valg mellem forskellige ungdomsuddannelsesstilbud. Som vi læser teksten, lægges der ikke op til et tilsvarende frit valg for unge med særlige behov. Allerede i dag er det sådan, at denne elevgruppe eksempelvis kun kan optages på en specialundervisningsefterskole, hvis der foreligger en udtalelse fra Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, mens valget af den konkrete specialundervisningsefterskole er overladt til den unge selv i samråd med forældrene.

PPR udtalelser indebærer en visitering, som af Ungdommens Uddannelsesvejledning kan bruges til at sørge for, at tilbuddet om en ungdomsuddannelse for unge med særlige behov kun gives til den elevgruppe, der ikke - trods ekstra støtte - magter en ordinær ungdomsuddannelse. Efterskoleforeningen ser meget gerne, at bestemmelserne udformes, så de unge og deres forældre i videst muligt omfang kan vælge mellem forskellige tilbud.

Elementer i afklaringsforløb - § 4 - og undervisning i andre uddannelsesinstitutioner § 6 stk. 4 kan leveres af efterskoler

På baggrund af, at loven træder i kraft umiddelbart efter sommerferien og dermed kommer på tværs af allerede indgåede aftaler, har Efterskoleforeningen ovenfor fremsat forslag om, at adgangen til udvidet samarbejde mellem kommuner og frie kostskoler i relation til afklaringsforløb ikke begrænses til tilbud udenfor de frie kostskolars ordinære tilbud til 8.-11. klassetrin.

Efterskoleforeningen er åben overfor de foreslåede muligheder for et samarbejde både om afklaringsforløb og om større elementer i ungdomsuddannelsesstilbuddet. Der lægges hermed op til et samarbejde, hvor en større del af en efterskoles aktivitet falder uden for efterskolelovens rammer. Hvis et sådant samarbejde er foreneligt med efterskolernes tilskudsbetingelser, ser Efterskoleforeningen muligheder for perspektivændringer i efterskolernes tilbud til denne elevgruppe. Såfremt lovforslaget kun kan gennemføres, hvis der samtidig sker ændringer af loven om frie kostskoler og i særdeleshed bekendtgørelsen om tilskud til de frie kostskoler, bør sådanne ændringer efter foreningens vurdering indgå i lovforslaget.

Efterskoleforeningen medvirker gerne til udvikling og evaluering af tilbud

Som nævnt i indledningen hilser Efterskoleforeningen det velkomment, at der på baggrund af B51 nu kommer et lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov. Det har på grund af svarfristen på kun 5 dage ikke været muligt for Efterskoleforeningen at behandle hø-

værdier i hverdagen efterskolerne

ringsforslaget politisk, men foreningen vil gerne indgå i udformning af de bedst mulige tilbud, herunder også i evalueringen af de forløb, der sættes i værk.

På vegne af Efterskoleforeningen

Sophus Bang Nielsen
Sekretariatsleder

Høringssvar vedr. lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Reference: 111.291.021

Til: Undervisningsministeriet, Fuldmægtig Svend E. Gertz. (Svend E. Gertz@uvm.dk)

Dato: 21. marts 2007

Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler (FAHH)

Vartov,
Farvergade 27 D, 3.sal
1463 København K

Tlf. + 45 33111291
info@hus-haand.dk
www.hus-haand.dk

Undervisningsministeriet har fremsendt et udkast til lovforslag om en ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

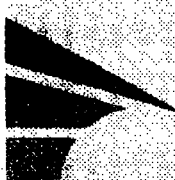
Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejdsskoler er positive over for forslaget. Særligt har vi bemærket den prioriterede rækkefølge i §5 hvor der først vægtes den personlige udvikling, derefter evner til at indgå i sociale sammenhænge og endelig den beskæftigelsesfremmende udvikling af kompetencer.

I bemærkningerne til § 5 er nævnt elementer, som forventes at indgå i undervisningen i den personlige og sociale udvikling. Mange af vores skoler har allerede eksisterende tilbud og de i bemærkningerne nævnte elementer er vigtige og vægtes allerede højt på vores skoler.

Vores skoler har p.t. ret til at udbyde en praktikperiode på 4-5 uger. I forslaget er tilladt en praktikperiode på op til 280 timer årligt. Vi ser derfor gerne en udvidelse af praktikperioden for vores elever i lovforslagets målgruppe.

For ligeværdighedens skyld ser vi gerne at finansieringsgrundlaget er på lige fod med øvrige uddannelser efter endt grundskole (gymnasier, handels- og tekniske skoler) som alle er statsfinansieret.

Det er ikke muligt i lovforslaget at læse hvorledes det forholder sig med de unges forsørgelsesgrundlag. Efter vores opfattelse bør de unge understøttes – igen i ligeværdighedens navn – med Statens Uddannelsesstøtte.

Vejle, d. 30. marts 2007

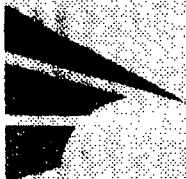
Til
Undervisningsministeriet
Afdelingen for grundskole og folkeoplysning
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Høringssvar vedr. høring over forslag til lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Under henvisning til undervisningsministeriets skrivelse af 16. marts 2007 vedr. høring over ovennævnte lovforslag skal Produktionsskoleforeningen (PSF), Produktionshøjskolernes Lærereforening (DPL) og Forstanderkredsen for produktionsskoler/produktionshøjskoler herved fremkomme med følgende bemærkninger:

PSF skal allerførst bifalde, at også udviklingshæmmede unge og unge med særlige behov med nærværende lovforslag nu har et retskrav på en 3-årig ungdomsuddannelse. Produktionsskolerne landet over har allerede stiftet bekendtskab med de problemer, det giver, når unge, der ikke umiddelbart kan sendes videre til de ordinære ungdomsuddannelser, skal udsendes. Disse er ofte blevet sendt videre til beskyttede værksteder el. lign., hvor deres fortsatte uddannelse og udvikling ikke er blevet varetaget tilstrækkeligt.

I bemærkningerne til lovudkastet er den del af målgruppen for den 3-årige ungdomsuddannelse, der kaldes "unge med særlige behov", eksemplificeret som unge med svære bevægelseshandicap, multihandicappede unge, unge med autisme, unge med ADHD eller andre psykiske lidelser samt unge med erhvervet hjerneskade. Eftersom det formodes, at man med lovforslaget søger at give alle unge mulighed for at få en ungdomsuddannelse, er det nærliggende at læse den foreslåede ungdomsuddannelse som skræddersyet til de unge under 25 år, der foruden de ordinære ungdomsuddannelser heller ikke kan gennemføre en erhvervsgrunduddannelse med specialpædagogisk støtte. Denne anskuelse af de forskellige trin i ungdomsuddannelsessystemet efterlader efter PSF's mening stadig et ungdomsuddannelsesrum - hvori de unge befinder sig, der er for kapable til den 3-årige ungdomsuddannelse til unge med særlige behov, og for svage til at klare en erhvervsgrunduddannelse med praktikophold, der kræver en fulgyldig arbejdsindsats, og med et uddannelsesforløb, der indebærer, at den unge er brancheafklaret inden uddannelsens begyndelse.

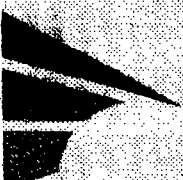
PSF efterlyser derfor en nærmere afgrænsning af målgruppen - og ikke mindst en nøjere udlægning af, i hvor høj grad de forskellige ungdomsuddannelser er tænkt i forlængelse af hinanden. Det er vores klare opfattelse, at der, som målgruppen er beskrevet i nærværende lovforslag, vil være en del unge, fx på produktionsskolerne, der vil falde uden for både erhvervsgrunduddannelsen og den 3-årige ungdomsuddannelse til unge med særlige behov. PSF's ønsker derfor at få blotlagt fremtidsvilkårene for netop disse unge.

Ifølge nærværende lovforslag kan kommunalbestyrelsen overlade tilrettelæggelsen til en skole, herunder bl.a. produktionsskoler. På produktionsskolerne har vi allerede stiftet bekendtskab med nogle af de i lovforslaget beskrevne unge, fx unge med ADHD eller andre psykiske lidelser. Derfor finder vi det vigtigt at pointere, at der er behov for ekstra støtteforanstaltninger, hvis skolerne skal formå dels at håndtere de unge som en del af den samlede elevgruppe, dels skal bibringe dem en ungdomsuddannelse eller elementer af en sådan.

Hvis produktionsskolen skal varetage denne uddannelse, skal der være finansieret specialpædagogisk støtte, fx talepædagog, psykolog, fysioterapi og praktisk pædagogisk medhjælp. De unges behov for en sådan støtte mindskes efter al sandsynlighed ikke af at gå fra en børnespecialskole til efter ferien at fortsætte på en ungdomsuddannelse - snarere tværtimod. Omfanget af denne problemstilling afhænger, som tidligere nævnt, i høj grad af, hvordan man definerer målgruppen. PSF efterlyser derfor en nærmere afgrænsning af målgruppen, dvs. hvorvidt "udviklingshæmmede og unge med særlige behov" også indebærer multihandicappede, svage autister, udadreagerende unge og lign., da disse sidstnævnte grupper vil indebære en høj grad af tilknyttet specialpædagogisk støtte, hvis uddannelsen skal varetages af produktionsskolerne. En sådan støtte ses allerede nu som en tiltrængt del af produktionsskolernes beredskab, eftersom produktionsskolerne er begyndt at mærke, hvilke udfordringer de unge med særlige behov giver skolerne af socialpædagogisk art.

Med lovforslaget er uddannelsens indhold beskrevet som en kombination af undervisning og praktiske aktiviteter, herunder praktik i virksomheder og institutioner. Dette fokus på det praktiske element hilses velkommen, men PSF imødeser, at det kan give problemer at forsikre eleverne, når de er i praktik. Denne problematik bør beskrives nærmere i bemærkningerne til lovforslaget.

Selv om der med lovforslaget er lagt op til en mere ensartet indsats over for unge med særlige behov, kan det faktum, at det alene bliver kommunerne, der har den fulde finansieringsforpligtelse, betyde at samspillet mellem kommunerne og de udførende institutioner kan komme til at variere meget

landet over. Det kan specielt blive et problem, hvis den unge flytter kommune undervejs i uddannelsesforløbet.

I bemærkningerne til lovforslaget står beskrevet, at uddannelsen skal give den unge tilknytning til et ungdomsmiljø, hvor der kan gøres nye sociale erfaringer. PSF efterlyser i den sammenhæng en nærmere beskrivelse af, hvad der skal til for at kunne tilbyde et ungdomsmiljø, eftersom det er vores overbevisning, at det kræver en institution af en vis størrelse.

Med venlig hilsen

Anders Hess
Sekretariatsleder

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
sendt som e-mail: Svend.E.Gertz@uvm.dk

26. marts 2007

LF-VUC's svar til høring over "udkast til lovforslag om ungdomsuddannelse for unge med særligt behov" - j.nr. 111.291.021

Undervisningsministeriet har bedt Lederforeningen for VUC om at kommentere ovenstående forslag til bekendtgørelse med svarfrist inden udgangen af uge 12.

Lederforeningen har ingen bemærkninger til bekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Verner Rylander-Hansen
Formand for Lederforeningen for VUC

Lars Prestien

Lederforeningen for VUC
Flæsketorvet 60 1. sal - lokale 132
1711 København V

Telefon direkte: 3386 2336
Mobil: 2025 4190
E-mail: lap@vuc.dk
www.vuc.dk og
www.vuc.dk/forstanderforeningen